

Warszawa, 6.11.2020 r.

Informacja prasowa

Intensywna hodowla zwierząt jest „jednym z najbardziej ryzykownych zachowań człowieka” ze względu na pandemię - wynika z najnowszego raportu ProVeg International

Istnieje zasadniczy i pomijany związek między rozwojem pandemii, takich jak COVID-19, a naszym systemem żywnościowym opartym w dużej mierze na mięsie - wynika z raportu ProVeg International, który uzyskał poparcie Programu Środowiskowego ONZ. *Raport: Żywność i Pandemie* określa konsumpcję i hodowlę zwierząt jako jedno z najbardziej ryzykownych zachowań człowieka w związku z pandemią. Międzynarodowa organizacja ProVeg wzywa do pilnych zmian w globalnym systemie żywnościowym w celu zapobiegnięcia przyszłym wybuchom epidemii.

Dr Musonda Mumba, Szefowa Wydziału Ekosystemów Lądowych Programu Środowiskowego ONZ (UNEP), powiedziała: „Raport ProVeg wyraźnie wskazuje na związek między produkcją zwierząt przemysłowych, a zwiększonym ryzykiem pandemii. Nigdy wcześniej nie istniało tak wiele możliwości, aby patogeny mogły przenosić się z dzikich i domowych zwierząt na ludzi”.

Autorzy raportu wskazali, że nasze wybory żywieniowe i światowy system żywnościowy są kluczowymi czynnikami wywołującymi choroby odzwierzęce, takie jak COVID-19, które są przenoszone ze zwierząt na ludzi. Dzieje się to na trzy wyraźne i wzajemnie wzmacniające się sposoby:

- 1) poprzez niszczenie siedlisk przyrodniczych zwierząt i utratę różnorodności biologicznej, spowodowaną w dużej mierze przez masową hodowlą zwierząt,
- 2) poprzez wykorzystywanie dzikich zwierząt jako pożywienia,
- 3) poprzez wykorzystywanie zwierząt hodowlanych jako pożywienia.

Około 75% wszystkich pojawiających się chorób zakaźnych ma charakter odzwierzęcy. Choroby odzwierzęce, do których należą SARS, MERS, Ebola, wścieklizna i niektóre formy grypy, są odpowiedzialne za około 2,5 miliarda przypadków choroby i 2,7 miliona zgonów rocznie na całym świecie.

Chociaż początki takich ognisk są zazwyczaj związane z dzikimi zwierzętami, jak zakłada się w przypadku COVID-19, to jednak patogeny również przechodzą od dzikich zwierząt na zwierzęta hodowlane, zanim zostaną przeniesione na ludzi. Miało to miejsce w przypadku ostatnich zagrożeń pandemicznych, takich jak ptasia i świńska grypa.

Jens Tuijder, dyrektor międzynarodowy ProVeg International i jeden z głównych autorów raportu, powiedział: „Przepis na katastrofę jest zaskakująco prosty: jedno zwierzę, jedna mutacja, jeden człowiek i jeden punkt kontaktowy. Nie znamy jeszcze pełnej historii powstania COVID-19, ale nie ma żadnych wątpliwości co do świńskiej i ptasiej grypy. Wirusy te wyewoluowały na farmach przemysłowych, gdzie panują doskonałe warunki do ewolucji i przenoszenia wirusów, a także do rozwoju oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe. Hodowle przemysłowe są doskonałym miejscem do wylęgania się przyszłych pandemii.”

Jens Tuijder dodał: „Istnieje tak wiele powodów, aby odejść od masowej hodowli zwierząt – walka z kryzysem klimatycznym, ochrona środowiska, zwalczanie oporności na antybiotyki, ochrona naszego zdrowia i dobrostanu zwierząt. Ale łagodzenie ryzyka kolejnej pandemii, która może mieć jeszcze

bardziej niszczycielskie skutki niż COVID-19, jest być może najbardziej przekonującym powodem ze wszystkich. Nauka wyraźnie to popiera, ale czy istnieje wystarczająca wola polityczna?”.

Raport rzuca również światło na zmiany klimatyczne, które zwiększają ryzyko przyszłych pandemii, oraz na oporność na środki przeciwdrobnoustrojowe, która pogłębia ich skutki. Oba te czynniki są napędzane przez nasz system żywnościowy oparty na zwierzętach, na który popyt wciąż szybko rośnie. W sprawozdaniu poruszono również kwestię wpływu COVID-19 na pracowników rzeźni.

Dr Musonda Mumba, w odpowiedzi na wybuchy epidemii COVID-19 w zakładach przetwórstwa mięsnego m.in. w Wielkiej Brytanii, Stanach Zjednoczonych i Niemczech, powiedziała: „W ciągu ostatnich kilku miesięcy widzieliśmy również, jak przemysłowe przestrzenie do produkcji odzwierzęcej były miejscem rozprzestrzeniania się COVID-19. Jest to oczywiście kolejna okazja do ponownego przemyślenia naszych systemów żywnościowych w obliczu pandemii”.

Raport: Żywność i Pandemie powstał w następstwie szeregu opracowań zawierających podobne wnioski, opublikowanych przez [Program Środowiskowy ONZ](#), [Uniwersytet w Cambridge](#) i [WWF](#). Wśród organizacji pozarządowych, instytucji akademickich i środowiska naukowego panuje coraz większa zgodność co do tego, że światowy system żywnościowy musi się zmienić, jeśli mamy zapobiec przyszłym pandemiom.

Raport dostępny jest do pobrania na stronie: <https://proveg.com/pl/raport-zywnosc-pandemie/>

Aby uzyskać więcej informacji, lub aby **UMÓWIĆ SIĘ NA WYWIAD**, prosimy o kontakt:

Marcin Tischner, Sustainability Specialist, ProVeg Polska
marcin.tischner@proveg.com
+48 886 959 414

Uwagi dla redaktorów

Dodatkowe cytaty od przedstawicieli branży medycznej

Dr Laura Jane Smith, Konsultant chorób układu oddechowego i chorób wewnętrznych w King's College Hospital, powiedziała: "Niestety, jak wyjaśniono w bezpośrednich słowach w raporcie ProVeg *Żywność i Pandemie*, jest mało prawdopodobne, aby była to ostatnia pandemia, z którą musi się zmierzyć to pokolenie. W tej chwili istnieją doskonałe warunki do rozprzestrzeniania się innego wirusa ze zwierząt na ludzi w wielu miejscach na całym świecie. Warunki te są tworzone przez nasz system żywnościowy pochodzenia zwierzęcego.

"Przyszła pandemia może być jeszcze gorsza, ponieważ może być bardziej zaraźliwa lub bardziej śmiertelna. Musimy zrobić wszystko, co w naszej mocy, aby temu zapobiec. I możemy działać. Mamy moc, aby radykalnie zmniejszyć ryzyko przyszłych pandemii, a jednocześnie ograniczyć choroby w naszej populacji, zmniejszyć zanieczyszczenie powietrza i rozwiązać problem głodu na świecie"

Professor Shireen Kassam, Konsultant hematolog i honorowy starszy wykładowca w King's College Hospital, powiedziała: "Praktyki w hodowlach przemysłowych wymagają nadużywania antybiotyków, co przyczynia się do wzrostu liczby zakażeń odpornych na antybiotyki u ludzi. Jeśli pozwolimy to kontynuować, ryzykujemy wejście w erę poantybiotykową, rezultat zbyt straszny, by go rozważać.

"Nowy raport *Żywność i pandemie* autorstwa ProVeg podkreśla nieodłączne powiązania między hodowlą zwierząt na dużą skalę a pandemią. Możemy i musimy dokonać radykalnych zmian w naszym systemie żywnościowym, póki jeszcze mamy szansę. Przejście na diety oparte na roślinach nie tylko zmniejszy ryzyko przyszłych pandemii, ale radykalnie zmieni ludzkie zdrowie."

Rosnące zapotrzebowanie na białko odzwierzęce napędza pandemię

Rosnący światowy popyt na mięso, jaja, nabiał i owoce morza napędza szybki wzrost i intensyfikację hodowli zwierząt - z kurczętami i trzodą chlewną w centrum tego rozwoju.

Każdego roku na całym świecie ponad 75 miliardów zwierząt lądowych jest ubijanych na żywność. To około 10 razy więcej niż liczba ludzi żyjących na tej planecie. W dowolnym momencie na świecie żyje ponad 30 miliardów zwierząt hodowlanych, z których zdecydowana większość (82%) to drób, taki jak kury, kaczki i indyki. Obecnie zwierzęta gospodarskie stanowią 60% całej biomasy ssaków, a drób 70% biomasy ptaków, przy czym liczby te stale rosną. Chociaż liczby te są już oszałamiająco wysokie, pomijają one ryby - szacuje się, że akwakultura stanowi do 167 miliardów osobników ubijanych każdego roku. Światowa produkcja mięsa, jaj, nabiału i owoców morza z zakładów intensywnej produkcji wzrośnie według prognoz o 15% do 2028 r.

Oporność na środki przeciwdrobnoustrojowe i pandemię

Na całym świecie ponad 70% antybiotyków jest stosowanych w intensywnej hodowli zwierząt. Zastosowanie to drastycznie obniża skuteczność antybiotyków przeznaczonych dla ludzi.

Malejąca skuteczność antybiotyków w leczeniu patogenów bakteryjnych zwiększa ogólne zagrożenie dla zdrowia ludzi i zwiększa obciążenie systemów opieki zdrowotnej, szczególnie w okresie pandemii. Są one niezbędne w zwalczaniu infekcji bakteryjnych, które często towarzyszą pierwotnej infekcji wirusowej. Jednak wraz z pojawieniem się coraz większej liczby szczepów bakterii opornych na środki przeciwdrobnoustrojowe oporność na środki przeciwdrobnoustrojowe może prowadzić do dalszej eskalacji epidemii lub pandemii. W przypadku grypy zakłada się, że infekcje bakteryjne przyczyniają

się do nawet 50% wszystkich zgonów. Podczas pandemii świńskiej grypy w 2009 r. wzrosła liczba przypadków wtórnych zakażeń bakteryjnych, powodując do 55% wszystkich zgonów.

Zmiany klimatu i pandemie

Zmiany klimatyczne przyczyniają się do zwiększonego przenoszenia patogenów ze zwierząt-gospodarzy na ludzi. Wyższe średnie temperatury mogą powodować zmiany w siedliskach zarówno zwierząt, jak i patogenów, co prowadzi do zachwiania równowagi w ekosystemach i utraty różnorodności biologicznej, a w konsekwencji do większego ryzyka pojawienia się nowych chorób zakaźnych.

Nie ma wątpliwości, że zmiany klimatyczne są wynikiem działalności człowieka. Jedną z głównych sił napędowych zmian klimatu jest masowa hodowla zwierząt, która odpowiada za około 16% światowych emisji gazów cieplarnianych i które również w znacznym stopniu przyczynia się do degradacji środowiska.

O ProVeg International

ProVeg jest międzynarodową organizacją podnoszącą świadomość żywieniową, która dąży do transformacji światowego systemu żywnościowego, poprzez zastąpienie konwencjonalnych produktów zwierzęcych, roślinnymi i komórkowymi alternatywami.

ProVeg współpracuje z międzynarodowymi decydentami, rządami, producentami żywności, inwestorami, mediami i opinią publiczną, aby pomóc światu przekształcić się w społeczeństwo i gospodarkę mniej zależne od hodowli zwierząt, a bardziej zrównoważone dla ludzi, zwierząt i planety.

ProVeg posiada status stałego obserwatora w UNFCCC, jest akredytowany przez UNEA i otrzymał nagrodę ONZ "Momentum for Change".